Republika Srbija
VRHOVNI SUD
Kzz 721/2025
04.06.2025. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud, u veću sastavljenom od sudija: Milene Rašić, predsednika veća, Gordane Kojić, Aleksandra Stepanovića, Miroljuba Tomića i Slobodana Velisavljevića, članova veća, sa savetnikom Vrhovnog suda Snežanom Lazin, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu okrivljene AA, zbog dva krivična dela krađa u pokušaju iz člana 203. stav 1. u vezi člana 30. Krivičnog zakonika, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti branioca okrivljene AA - advokata Darka Rodića, podnetom protiv pravnosnažnih presuda Prvog osnovnog suda u Beogradu 19K.br.367/23 od 06.11.2024. godine i Višeg suda u Beogradu Kž1.br.28/25 od 20.03.2025. godine, u sednici veća održanoj dana 04.06.2025. godine, jednoglasno, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti branioca okrivljene AA - advokata Darka Rodića, podnet protiv pravnosnažnih presuda Prvog osnovnog suda u Beogradu 19K.br.367/23 od 06.11.2024. godine i Višeg suda u Beogradu Kž1.br.28/25 od 20.03.2025. godine, u odnosu na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 438. stav 2. tačka 1) Zakonika o krivičnom postupku, dok se u ostalom delu zahtev za zaštitu zakonitosti branioca okrivljene ODBACUJE.

O b r a z l o ž e nj e

Presudom Prvog osnovnog suda u Beogradu 19K.br.367/23 od 06.11.2024. godine okrivljena AA je oglašena krivom zbog izvršenja dva krivična dela krađa u pokušaju iz člana 203. stav 1. u vezi člana 30. KZ, pa su joj za navedena krivična dela prethodno utvrđene pojedinačne kazne i to za krivično delo učinjeno dana 19.06.2021. godine kazna zatvora u trajanju od 7 meseci, a za krivično delo učinjeno dana 04.03.2022. godine kazna zatvora u trajanju od 1 godine i 5 meseci i zatim je okrivljena osuđena na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 7 (sedam) meseci. Određeno je da se okrivljena u celosti oslobađa od dužnosti plaćanja troškova krivičnog postupka.

Presudom Višeg suda u Beogradu Kž1.br.28/25 od 20.03.2025. godine odbijena je kao neosnovana žalba branioca okrivljene AA - advokata Darka Rodića i potvrđena je presuda Prvog osnovnog suda u Beogradu 19K.br.367/23 od 06.11.2024. godine.

Protiv navedenih pravnosnažnih presuda zahtev za zaštitu zakonitosti podneo je branilac okrivljene AA - advokat Darko Rodić, zbog povreda zakona iz člana 16. stav 1. i 5, člana 84. stav 1, člana 384. stav 2, člana 438. stav 2. tačka 1) i 3), člana 440, člana 441. i člana 460. stav 1. ZKP, te zbog povrede odredbe člana 54. KZ, kao i zbog povrede prava na pravično suđenje zajemčeno odredbom člana 32. stav 1. Ustava Republike Srbije, sa predlogom da Vrhovni sud u skladu sa članom 492. stav 1. tačka 2) ZKP preinači u celini prvostepenu i drugostepenu odluku tako što će okrivljenu osloboditi od optužbe ili joj umanjiti izrečenu kaznu zatvora ili da u smislu člana 492. stav 1. tačka 1) ZKP ukine u celini prvostepenu i drugostepenu odluku i predmet vrati na ponovno odlučivanje.

Vrhovni sud je dostavio primerak zahteva za zaštitu zakonitosti Vrhovnom javnom tužilaštvu shodno odredbi člana 488. stav 1. ZKP, te je u sednici veća koju je održao u smislu člana 490. ZKP, bez obaveštavanja Vrhovnog javnog tužioca i branioca okrivljene, smatrajući da njihovo prisustvo nije od značaja za donošenje odluke (član 488. stav 2. ZKP), razmotrio spise predmeta i pravnosnažne presude protiv kojih je zahtev za zaštitu zakonitosti podnet, pa je, po oceni navoda iznetih u zahtevu, našao:

Zahtev za zaštitu zakonitosti je neosnovan u delu koji se odnosi na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 438. stav 2. tačka 1) ZKP, dok su u ostalom delu ispunjeni uslovi za odbačaj zahteva (član 487. stav 1. tačka 2. i 3. ZKP).

Ukazujući na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 438. stav 2. tačka 1) ZKP, branilac okrivljene AA u podnetom zahtevu ističe da se pobijana osuđujuća presuda zasniva na nezakonitom dokazu koji je shodno odredbama člana 16. stav 1. i člana 84. stav 1. ZKP morao biti izdvojen iz spisa predmeta i to na zapisniku o ispitivanju svedoka ovlašćenog predstavnika oštećenog privrednog društva „Delhaize“ Srbija BB sačinjenom pred Prvim osnovnim javnim tužiocem u Beogradu dana 24.10.2022. godine. Kao razlog nezakonitosti ovog dokaza, branilac ističe da je javni tužilac postupio suprotno odredbi člana 300. ZKP, obzirom da nije pozvao ni okrivljenu, niti njenog branioca da prisustvuju ispitivanju ovog svedoka.

Izneti navodi zahteva za zaštitu zakonitosti branioca okrivljene se, po oceni Vrhovnog suda, ne mogu prihvatiti kao osnovani, iz sledećih razloga:

Naime, po nalaženju ovoga suda, shodno odredbi člana 300. stav 6. ZKP, ukoliko okrivljeni nije uredno obavešten o preduzimanju dokazne radnje ispitivanja svedoka od strane javnog tužioca, bez obzira na to da li mu je poziv upućen, ispitivanje svedoka se u njegovom odsustvu može preduzeti samo po odobrenju sudije za prethodni postupak. Imajući u vidu navedeno, te da iz spisa predmeta proizilazi da je ispitivanje ovlašćenog predstavnika oštećenog privrednog društva „Delhaize“ Srbija BB od strane Prvog osnovnog javnog tužioca u Beogradu dana 24.10.2022. godine obavljeno po prethodnom odobrenju za njeno ispitivanje datom od strane sudije za prethodni postupak Prvog osnovnog suda u Beogradu u odobrenju 1KPPR.br.471/22 od 14.09.2022. godine, a sve u skladu sa odredbom člana 300. stav 6. ZKP, to iskaz navedenog svedoka dat na zapisniku sastavljenom pred Prvim osnovnim javnim tužiocem u Beogradu dana 24.10.2022. godine pod brojem KT.1313/22, a u koji je od strane suda izvršen uvid na glavnom pretresu održanom dana 06.11.2024. godine, predstavlja zakonito pribavljen dokaz na kome se može zasnivati sudska odluka.

Pored toga, po oceni ovoga suda, neosnovani su i navodi zahteva za zaštitu zakonitosti branioca okrivljene u delu u kojem kao nezakonit dokaz označava izveštaj o intervenciji MUP-a RS DP PU za grad Beograd PS Zvezdara PI Mirijevo broj 381/22 od 04.03.2022. godine, isticanjem da sud navedeni izveštaj nije mogao koristiti kao dokaz i na njemu zasnovati pobijanu osuđujuću presudu, iz razloga jer je u izveštaju navedeno šta je okrivljena u svojstvu građanina izjavila ovlašćenim službenim licima prilikom vršenja njihove intervencije, a što se ne može koristiti kao dokaz pred sudom, budući da se ne radi o saslušanju okrivljene pred policijskim službenicima u prisustvu branioca i po svim procedurama predviđenim Zakonikom o krivičnom postupku.

Izneti navodi zahteva za zaštitu zakonitosti branioca okrivljene se ne mogu prihvatiti kao osnovani. Ovo sa razloga jer iz pobijanih pravnosnažnih presuda proizilazi da sud u konkretnom slučaju iste nije zasnovao na onom delu izveštaja o intervenciji MUP-a RS DP PU za grad Beograd PS Zvezdara PI Mirijevo broj 381/22 od 04.03.2022. godine koji sadrži izjave građana date policijskim službenicima u smislu člana 288. ZKP, već je u konkretnom slučaju prvostepeni sud u pobijanoj prvostepenoj presudi isključivo naveo onaj deo izveštaja koji se odnosi na intervenciju koju su policijski službenici PS Zvezdara PI Mirijevo - podnosioci izveštaja VV i GG preduzeli dana 04.03.2022. godine prilikom vršenja svoje službene dužnosti, a vezano za dolazak po prijavi na označenu adresu objekat „Maxi“, zaticanje u istom okrivljene AA, oduzimanje od nje pronađenih predmeta i njeno privođenje uz izveštaj u PS na dalje postupanje, a što jasno proizilazi iz razloga prvostepene presude datih na strani 6 stav drugi, a na kojem delu izveštaja se po odredbama Zakonika o krivičnom postupku može zasnivati presuda.

Osim toga, kako iz spisa predmeta, kao i iz pobijanih pravnosnažnih presuda, jasno proizilazi da sud u konkretnom slučaju nije u dokaznom postupku na glavnom pretresu izveo kao dokaz izveštaj MUP-a RS DP PU za grad Beograd PS Palilula PI Palilula od 19.06.2021. godine, te da na njemu nije zasnovao pobijanu pravnosnažnu osuđujuću presudu, to se sledstveno tome ocenjuju kao neosnovani i navodi branioca okrivljene u delu u kojem kao nezakonit dokaz na kojem je sud zasnovao pobijanu pravnosnažnu presudu označava navedeni izveštaj policijskih službenika.

Ostalim navodima branioca okrivljene u kojima kao nezakonite dokaze označava potvrdu o privremeno oduzetim predmetima MUP-a RS DP PI Mirijevo od 04.03.2022. godine, potvrdu o vraćenim predmetima MUP-a RS DP PU za grad Beograd PS Palilula (u zahtevu pogrešno označeno PS Zvezdara) od 19.06.2021. godine, te profakture privrednog društva „Delhaize“ Srbija broj 74 od 04.03.2022. godine i broj 214-001-L-2427 od 19.06.2021. godine, se, po nalaženju Vrhovnog suda, ne osporava zakonitost ovih dokaza, već se zapravo samo osporava njihova dokazna snaga i verodostojnost istih, isticanjem branioca da je nejasno kako je sud prihvatio navedene dokaze pošto postoje razlike u opisu predmeta između potvrde o privremeno oduzetim predmetima i profakture privrednog društva „Delhaize“ Srbija broj 74, kao i da postoji sumnja u verodostojnost profaktura privrednog društva „Delhaize“ Srbija koje su dostavljene u kopiji i bez potpisa i pečata, a u vezi sa čim branilac osporava i pravilnost činjeničnog stanja koje je utvrđeno od strane nižestepenih sudova u pobijanim presudama i ocenu suda o prihvatljivosti ovih dokaza, a što sve ne predstavlja dozvoljen razlog za podnošenje ovog vanrednog pravnog leka od strane okrivljene odnosno njenog branioca u smislu odredbe člana 485. stav 4. ZKP, pa stoga Vrhovni sud ove navode zahteva za zaštitu zakonitosti branioca okrivljene nije posebno ni razmatrao.

Zahtev za zaštitu zakonitosti branioca okrivljene AA u ostalom delu je odbačen.

Naime, branilac okrivljene u ostalom delu zahteva kao razlog njegovog podnošenja navodi da je sud odlukom o kazni koju je izrekao okrivljenoj povredio odredbu člana 54. KZ, a koji navodi branioca okrivljene bi po nalaženju ovoga suda predstavljali povredu krivičnog zakona iz člana 439. tačka 3) ZKP, zbog koje je podnošenje zahteva dozvoljeno okrivljenoj. Međutim, branilac u svojim daljim navodima u kojima obrazlaže postojanje po njemu ove povrede isticanjem da je sud okrivljenoj previsoko odmerio pojedinačne kazne zatvora i osudio je na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 7 (sedam) meseci, ne nalazeći pri tome nijednu olakašavajuću okolnost na strani okrivljene, iako je ista majka jednog maloletnog deteta, te ne uzimajući u obzir da su oba

krivična dela ostala u pokušaju, da su izvršena na isti način i da je pokušano pribavljanje male imovinske koristi, po nalaženju Vrhovnog suda, suštinski ukazuje na povredu odredbe člana 441. stav 1. ZKP. Inače, branilac u uvodnom delu zahteva kao razlog njegovog podnošenja navodi povredu odredbe člana 441. ZKP, ne označavajući pri tome o kojem stavu člana 441. ZKP se u konkretnom slučaju radi.

Kako, dakle, iz iznetih navoda proizilazi da branilac okrivljene u ostalom delu zahteva za zaštitu zakonitosti, kao razlog pobijanja nižestepenih presuda, samo formalno označava povredu zakona zbog koje je podnošenje zahteva dozvoljeno okrivljenoj, dok svojim navodima u ovom delu suštinski ukazuje na povredu odredbe člana 441. stav 1. ZKP, a što ne predstavlja zakonski razlog zbog kojeg je u smislu odredbe člana 485. stav 4. ZKP dozvoljeno podnošenje zahteva za zaštitu zakonitosti okrivljenoj i njenom braniocu zbog povrede zakona, to je Vrhovni sud zahtev branioca okrivljene u ovom delu ocenio nedozvoljenim.

Pored toga, branilac okrivljene kao razlog podnošenja zahteva za zaštitu zakonitosti navodi i povredu odredbe člana 16. stav 5. ZKP, isticanjem da je sud povredio načelo in dubio pro reo, budući da nije rešio u korist okrivljene i nije je na osnovu člana 423. tačka 2) ZKP oslobodio od optužbe, iako u konkretnom slučaju nije na nesumnjiv način utvrdio da je okrivljena izvršila krivična dela koja su joj stavljena na teret. Osim toga, branilac okrivljene kao razlog podnošenja zahteva navodi i bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 438. stav 2. tačka 3) ZKP, isticanjem da je prvostepeni sud u toku glavnog pretresa nepravilno primenio odredbu člana 384. stav 2. ZKP. Takođe, branilac okrivljene kao razlog podnošenja zahteva navodi i povredu odredbe člana 440. ZKP, isticanjem da je činjenično stanje pogrešno i nepotpuno utvrđeno, jer, osim kontradiktornih pisanih dokaza, ne postoji nijedan dokaz da je okrivljena u oba kritična slučaja prošla kasu prodajnih objekata i da je ukrala spornu robu, pošto nijedan svedok to nije izjavio, a nije pribavljen ni snimak sa nadzornih kamera, te branilac dalje osporava ocenu izvedenih dokaza od strane suda, posebno osporavajući nalaze i mišljenja veštaka Svetislava Miškovića i Zorana Sandića, uz iznošenje pri tome sopstvenog zaključka da se u konkretnom slučaju radi o delu malog značaja i uz polemisanje sa razlozima koje je sud dao za svoj stav da se u konkretnom slučaju ne radi o produženom krivičnom delu iz člana 61. KZ. Branilac okrivljene kao razlog podnošenja zahteva navodi i povredu odredbe člana 460. stav 1. ZKP, isticanjem da drugostepeni sud nije u obrazloženju pobijane drugostepene presude ocenio sve žalbene navode odbrane. Branilac okrivljene u podnetom zahtevu ističe i da je prvostepeni sud neosnovano odbio dokazne predloge odbrane vezano za ispitivanje svedoka DD, ĐĐ i EE, kao i za ponovno ispitivanje na glavnom pretresu veštaka Zorana Sandića, a koji navodi branioca okrivljene bi po nalaženju ovoga suda predstavljali povredu odredbe člana 395. ZKP.

Imajući u vidu da iz iznetih navoda proizilazi da branilac okrivljene u ostalom delu zahteva za zaštitu zakonitosti nižestepene presude pobija zbog povreda odredaba člana 16. stav 5, člana 395, člana 438. stav 2. tačka 3), člana 440. i člana 460. stav 1. ZKP, a koje povrede odredaba ZKP ne predstavljaju zakonski razlog zbog kojeg je u smislu člana 485. stav 4. ZKP dozvoljeno podnošenje zahteva za zaštitu zakonitosti okrivljenoj i njenom braniocu zbog povrede zakona, to je Vrhovni sud zahtev branioca okrivljene i u ovom delu ocenio nedozvoljenim.

Branilac okrivljene kao razlog podnošenja zahteva za zaštitu zakonitosti navodi i da je sud povredio pravo na pravično suđenje zajemčeno odredbom člana 32. stav 1. Ustava Republike Srbije, jer nije detaljno i jasno obrazložio zbog čega je odlučio da ne izvodi dokaze koje je okrivljena predložila u svoju korist.

Kada se zahtev za zaštitu zakonitosti podnosi iz razloga propisanih odredbom člana 485. stav 1. tačka 3) ZKP, to se, prema odredbi člana 484. ZKP, uz zahtev mora dostaviti i odluka Ustavnog suda ili Evropskog suda za ljudska prava kojom je utvrđena povreda ljudskog prava i slobode okrivljenog ili drugog učesnika u postupku, a koje je zajemčeno Ustavom ili Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i dodatnim protokolima. Imajući u vidu da u konkretnom slučaju podnosilac zahteva za zaštitu zakonitosti uz zahtev nije dostavio odluku Ustavnog suda ili Evropskog suda za ljudska prava, to je Vrhovni sud našao da u pogledu ovih povreda zahtev za zaštitu zakonitosti nema propisan sadržaj, pa je na osnovu odredbe člana 487. stav 1. tačka 3) ZKP u ovom delu zahtev odbacio.

Sa iznetih razloga, nalazeći da pobijanim presudama nije učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 438. stav 2. tačka 1) ZKP na koju se neosnovano ukazuje zahtevom za zaštitu zakonitosti branioca okrivljene AA - advokata Darka Rodića, Vrhovni sud je na osnovu člana 491. stav 1. ZKP zahtev branioca okrivljene u odnosu na navedenu povredu zakona odbio kao neosnovan, dok je u ostalom delu zahtev odbacio na osnovu člana 487. stav 1. tačka 2) i 3) ZKP u vezi članova 484. i 485. stav 4. ZKP.

Zapisničar-savetnik

Snežana Lazin, s.r.

Predsednik veća-sudija

Milena Rašić, s.r.

Za tačnost otpravka

Zamenik upravitelja pisarnice

Milanka Ranković